

UNGDOMMENS LÆSNING.

TALER TIL UNGDOMMEN.
(Af Morten Pontoppidan, — her efter "Tidens Strøm").

(Fortsat.)
Naar man lægger Mærke til dette, at Tyranni er Vilkaarlighed, da vil man forstaa, at Strænghed kan forenes med Frihed, ja er i Virkeligheden et Karaktertræk i frie Mænds Væsen. Saa meget er afgjort, at et Demokrati, der vil lave sig til at overtage Magten, maa give sig en stræng Opdragelse. Der- som der kun udklækkes en Mængde udisciplineret Virkaarlighed, da vil der komme meget Vrøvl, men intet Selvstyre.

Se en Gang paa et Kompagni Soldater, der er opstillet i Række og Geled. Høje om! March! heder det, og hele Rækken udfører som een Mand den samme Bevægelse. Hvad enten man sværmer for Krigsvæsen eller ikke, synes man, at det ser godt ud. Og det tiltalende bestaar i, at man her er fri for Vrøvl. Her skal ikke først snakkes om og afstemmes. Her kommanderes kort og godt, og naar KommandoorDET har lydt, er Bevægelsen udført. Her er mange Kræfter samlede til een, og denne samlede Kraft kan bringes til at virke, som om den sad i een Mands Arm. Selv med Fare for at blive anset for "Militarist", vil jeg udtale, at jeg føler den højeste Grad af Beundring for det militære System. Det var en overordenlig Opfindelse, der blev gjort, da den første Kriegerhøvding en Gang i den graa Oldtid stillede hundrede Mand op paa Rad og lærte dem dette "høje om" og "venstre om". Han var med det samme Verdens Herre. Tidligere tog blot hver Mand sine Vaaben, og i Flok styrtede man ind paa Fjenden, søgende at skræmme ham ved at svinge med Armene og udstøde rasende Hyl, saaledes som man endnu ser de vilde i Afrika gøre. Men her rykkede for første Gang en disciplineret Fylking frem, rolig og taktfast, lod Fjenden hyle, saa galt han vilde, og kløvede hans Masseopstilling som med en Kile af Jærn. — Det er ikke de sindrige Vaaben og vældige Krigsmaskiner, Krudt og Kugler og Kanoner, der har givet Armene deres Styrke, men det er den militære Disciplin. At man har opfundet den, at man har kunnet faa den til at gaa, kunnet faa den til at holde og udviklet den mere og mere, det er i sig selv en Triumf for menneskelig Opfindelsesæve og Kraft, helt bortset fra, hvad Opfindelsen er bleven brugt til.

Det har taget lang Tid og kostet store Ofre at gennemføre den militære Disciplin. Et Oprin fra denne Sags Historie er opbevaret i Beretningen om den romerske Hærfører Titus Manlius Torquatus. Han havde strængt befale sit Mandskab at blive i Rækkerne. Men da Fjenden nærmede sig med udsænkende og haanende Tilraab, og da særlig en enkelt af de fjendtlige Krigere blev nærgaaende og hujede og svang sine Vaaben paa rigtig god gammel Kriegermaner, da gik Naturen over Optugtelsen hos en romersk Soldat, Titus Manlius's egen Søn. Blodet steg ham til Hovedet, og forglemmende sin Faders stræng Befaling, udstødte han et Krigsskrik, styrtede ind paa Fjenden, og strakte ham til Jorden. Et Jubelraab fra hans Kammerater modtog ham; men hans Fader stod tavs og mørk. "Efterdi du," sagde han, "ikke blot er Soldat i min Hær, men ogsaa min Søn, maa her statuere et Exempel paa romersk Krigstugt." Og han lod ham hugge ned paa Stedet, uden at andse Soldaternes Forbønner.

For den umiddelbare Følelse er der noget umenneskeligt i en saadan Strænghed; men for en mere indgaaende Betragtning vises der noget næsten overmenneskeligt i denne Tilsiidesættelse af alle personlige Hensyn. Det er jo netop dette, der giver den militære Disciplin sit Stempel og adskiller den fra tyrannisk Vilkaarlighed: at Lydighedspligten er ens for alle, — at der ikke er noget, der hedder Personansæelse. En persisk Satrap vilde kunne se igennem Fingre med de fornemme Kriegeres Udskejelser; ti han driver sine Horder frem med Slavepiskan. Men en romersk Konsul har kun eet at gøre i et Tilfælde

som det omtalte; han kan ikke af Hensyn til sin Faderfølelse selv nedbryde, hvad han har været med til at bygge op; han maa bringe Offeret, det Offer, der for lange Tider vil skrive den krigerske Mandstugts Alvorddybt ind i Romernes Sind og Tankemaade.

Det romerske Folk fik en stræng Opdragelse. Og just fordi deres Tankemaade var præget af Strænghed, blev Romernes Verdensherredømme forholdsvis taaleligt. Romerne havde godt Greb paa at bringe Orden i Sagerne, og saa længe den uhyre sædelige Fordærvelse endnu ikke havde gjort det af med de gamle Overleveringer, var de stræng med at overholde Lov og Ret. De tilintetgjorde ikke altid hensynsløst de enkelte Folks særlige Skikke og Vedtægter, men de aabnede Afgang for alle Lande og Byer til at slutte sig til det romerske Retsystem ved Erhvervelsen af romersk Borgerret. Og at der i det mindste for en romersk Borger var Ret at faa overalt i Verden, har det ny Testamente aflagt Vidnesbyrd om i Apostelenes Gæmning d. 16de Kapitel. Øvrigheden i Filippi sender Bud til Stokmesteren, at han lade Paulus og Silas løs. Men da Stokmesteren aabner Fængselsdøren siger Paulus: "De har hudstrøget os ofienlig uden Lov og Dom, vi, som dog er romerske Mænd, og kastet os i Fængsel, og nu jager de os hemmelig bort. Det gaar ikke! Lad dem selv komme og føre os ud." Og da Øvrighedspersonerne hørte, at de var romerske Borgere, blev de bønne. Og de kom og gav dem gode Ord, og de førte dem ud og bad dem at drage bort af Staden. — Et Oprin som dette, der endda fandt Sted i en temmelig sen Tid, da Fordærvelsen allerede havde grebet stærkt om sig, maa give os Indtryk af, at der blev holdt strengt over Retten i det romerske Borger-samfund.

Strænghed var Romernes Styrke, stræng Selvbeherskelse den Dyd, de opdroges til. Først da de havde lært at holde sig selv i Ave, kunde de begynde at tage sig af andre Folk der ikke forstod det. Vrøvl og opløste Forhold kan nu en Gang ikke faa Lov at bestaa i Længden. Kan et Folk ikke beherske sig selv, er der andre, der kan det. Og de skal nok komme. En eller anden Slags Disciplin maa være raadende i et Samfund, og dersom et frit Folk derfor vil undgaa Militarismen, maa det forstaa at disciplinere sig selv.

Det er jo ogsaa derfor, at man her i vort eget lille Land jævnligt hører Opraab til Enighed. Et Rige, der er splidagtigt med sig selv, gaar til Grunde, og især maa et lille Folk med store og stærke Naboer søge sin Styrke i Enighed. Saaledes formanes der, og jeg vil af hele min Sjæl stemme i med og tilraabe Ungdommen: Tænk paa, at I er født i en Nødens Tid, og at Eders Fædrelands Skæbne vil for en meget stor Del bero paa, hvilken Holdning det danske Folk formaar at indtage i de nærmest kommende Aaringer: om vi skal dybere ned i Forvovlingen eller vi skal begynde at samle os til en værdig og mandig Fortsættelse af den Udvikling, vi jo dog havde faaet saa smukt begyndt paa.

Lad mig fortælle Dem, hvad jeg forleden hørte sige af en Mand, jeg talte med. Han sagde: "Dersom jeg havde Raad til det, vilde jeg udvandre, ikke saa meget for min egen Skyld, som for at skaffe mine Børn et ordentlig Fædreland. Her i Danmark er al Ting forvovlet. Det ender dog med, at vi bliver Tydskere, og der vil da komme en Overgangstid, der vil blive vanskelig og ubehagelig for vore Efterkommere, saa længe de endnu ikke er bleven rigtige Tydskere."

Det er jo ikke noget usædvanligt i de senere Aar at høre udtalt Betænkkeligheder over for vort Lands Fremtid; man kan selv have haft sine angstelige Fornemmelser; men man bliver dog noget perplex, naar man hører det sagt ganske dagligdags, ved en Cigar og en Kop Kaffe, som en Ting, man ikke behøver at diskutere, at vi bliver enet Til- skere, og at man burde skaffe sine Børn et andet Fædreland.

Hvad skal man svare? Jeg kunde i en Hast ikke finde ret meget at sige. Naturligvis kunde jeg ikke være enig med Vedkommende.

Naar man i snart tolv Aar har holdt Folkehøjskole og været med til at arbejde paa, at Folkets Kraft skulde vaagne og et nyt og glædeligere Afsnit af Landets Historie indledes, da ser man sig ikke saa rask istand til at tiltræde den Mening, at det er en Sygdom til Døden, hvoraf vi lider.

(Fortsættes.)

Mariteter.

En Fraadser. En dygtig Stuespiller, der for Tiden giver Forestillinger i en By i Ungarn udmærker sig ogsaa ved en meget stærk Appetit. Forleden Dag indgik han et Væddemaal med en Restauratør om, at han vilde spise en Portion af alle de Retter, som fandtes optegnede paa Restauratørens Spiseled- bel. Restauratøren gik ind herpaa, og i mindrebred en Time fattede Stuepilleren nu 11 Retter til Lids, alt i hele Portioner. Bag efter drat han sig et Glas Rum og en Kop Kaffe og var vel til Pas.

En Hoboist som Tyo. I Aar og Dag ere Indbyggerne i Potsdam ble- vne foruroligede af en fraa Indbruds- tyv, som, fljont Politiet har gjort sig megen Umage for at opbage ham, stede han fortsaaet at undrage sig dettes G- fterstræbelser. Da Tyven altid havde ud- fæst sig Stueetager til sin Birketreds og altid kom ind i Lejlighederne gennem Vinduerne, fik han snart Tilnavnet "Vinduespitteren". Forleden Aften hørte en Vagemeister Støj i sin Butik, og da han kom ind i den, saa han, at Kassen var opbrudt, og at Tyven tog Vejen gennem Kjøkkenet ud i Gaarden. Va- gemeisteren fattede efter ham og naaede ham paa et Gadehjørne. Paa Politis- tationen viste det sig, at Tyven var Ho- boist ved 1. Garderegiments Musikkorps, og han har allerede tjent i ti Aar ved dette Korps, hvor han slaar Klokkespil- let. Ved at undersøge hans Vopel fandt man en Mængde sjældne Sager, saa der kan ingen Tvivl være om, at han er den berøgtede "Vinduespitter". Hoboisten var, da han blev greben, civiltædt, saa her har man den Grund, at han saa længe har kunnet drive sin

Handling. Et godt Raad mod Mand, der gjerne vilde tilbringe Aftenen paa Barskjufene, har en Kone i Voksen opfundet. Hendes Mand havde den Vane til fælles med saa mange andre, at han helst tilbragte Aftenen paa Værsthuset til Værgelse for Konen, der ikke kunde faa ham hjem til borgerlig Sengetid. En Aften hittede hun paa det Raad, med det mindste Barn paa Armen at gaa hen og besøge Manden paa Værsthuset. Hun hjulpe venlig paa ham og bad ham efter en Tids forløb at holde Barnet, medens hun ordnede noget ved sin Klædebragt, hvad han ogsaa gjorde; men inden Manden og de andre Gæster havde lagt Mærke til det, var hun forvunden. "Barnepigen" sad nu tilbage med Glaset i Haanden og den lille paa Knæet til stor Morstaf for Gæ- sterne. Det varede imidlertid ikke længe, inden der maatte Bud hjem, da den lille fik saadan en uovervindelig Lyst til at raabe Hurra for Drillekarerne, at Ver- ten maatte tilraade Ungdommen at for- lade Lokalet. Her ender Historien, men det er en Selsøjsge, at Konen modtog Mand og Barn med aabne Arme.

En besynderlig Straf. I et Regerrige i det indre Afrika havde Let- færdigheden blandt Ungdommen taget stærk Overhaand, og Kongen var i stor Forlegenhed; thi han kunde intet Raad hitte paa for at faa en Stopper sat for dette Uvæsen. Til Lykke havde han to meget gamle og hæslige Folk i sit Raad, en gammel, arrig Skjelling, som var saa hæslig, at hun aldrig var bleven gift, og en lige saa forfærdelig grim Mand, der aldrig havde haft Fødder til at faa sig en Kone. Da de begge var af anset Slægt og i Besiddelse af Klost og store Kvæg- horder, var de blevene optagne i Kon- gens Raad. De gamle Hets, som steds- havde haft et elfskønsomt Hjerte, gav da Kongen det Raad, at de unge Mænd, som var alt for pigefjære, skulde straffes med at fygge den grimme Kvinde i Lan- det. Da hun nu var den hæsligste af de hæslige, blev hun udset til at være den, som skulde have Døden med de unge Kar- les Afstød, og i Forrindningen lykkedes det virkelig ogsaa for hende at faa sig en Del Kys af de unge Regerriger; hun meldte Kongen Raadene paa de unge Karle, der havde været paa Pigefjagt, og saa paa en bestemt Dag blev der offentlig Ting med Kettergang. Straffen virkede imidler- tid saa afskrækkende, at der efter et Par Ugers Forløb herlede meget stiftelige Tilfælde. Det gik lige saa med de unge Piger; thi de blev domt til offentlig at fygge den hæslige pufferlyggede Beber- lønd; men for at undgaa denne latter- lige Straf, besluttede Ungværerne at bli- ve fljont arbejdere. Kongen skal være de to gamle meget taknemmelig, men de unge skulle pønske paaat Hæven.

Den store Smertestiller

Gigt,

Trætheder i Ansigtet og i Lemmerne, Revmater, Mareridt og Gøstemerter.

Ringmærter, Forstuvninger, sids Hals, friske Saar, Raare Eteder og Kvæstelser.

Lindpine, Gøddpine, Brandsaar, Ledsmærter, Drepline, sprukne Hænder og alle Smærter der træder udvortes Midler.

Landmand og Avogabtere finder i St. Jakob's Olie et uovertræffeligt Middel mod Sygdom hos Kogtet.

En Kasse St. Jakob's Olie koster 50 Cents 5 Kasser for \$2.00. Raas i enhver Apothek. For \$3. sendes 12 Kasser frit til alle Dele af de For. Stater. Adresse:

The Charles A. Vogler Co., Baltimore, Maryland.

Dr. August König's Hamburger Skrydderjælle

er et ganske fortrinligt Middel mod Pyl- der, forskellige Slags Saar, Frost, "Hønsesjue" osv.

Hver Pakke 25 Cts. Raas paa Apo- theket.

The Charles A. Vogler Co., Baltimore, Md.

Hamborg-Linjens

HURTIG-DAMPERE

"COLUMBIA"

AUGUSTA VICTORIA

"HAMMONIA"

ere de største, sikreste og hurtigste

Flydende og Galader

paa Atlanterhavet. Passagen er IKKE DYRE end med andre Hurtiglinjer. Rejsen fra Vesten til Danmark vil i de fleste Tilfælde kunne gøres paa 12 a 13 Dage.

Billetter til original Pris, hos Peter Ebbeson, Daanebrog, Neb.

FULLER & JOHNSON, Mfg. Co.

MADISON, WIS.

Fabrikere "Red, White & Blue" Mowers, Høvorer for en eller to Heste, Kornplæner, Cultivatører, Blouge, Harver osv.

Vor Mower har store Dreihjul, er færdig med at trække, ingen Sagt paa Hestensalken, har Messingbøsser, ypperlig "Rit", og er i enhver Henseende stærk og varig. Riden har vore "patent combined pole and shafts". Alle vore Væver garanteres. Send efter illustreret Katalog.

J. A. Johnsons Bog "Ringerpeg for Farmere" og Andre (dansk-norsk) gives frit til alle Kjøbere. Den har mange særdeles verdifulde praktiske Vint.

Dansk-Norsk Boghandel.

J. I. Nelling & Co., 369 Milwaukee Avenue, Chicago, Ill.

anbefaler sit betydelige Lager af danske, norske og svenske Boger i alle Litteraturens Ørene. — Katalog sendes frit paa Forlangende. Det første Udvag i Amerika af Boger, påsendes for Biblioteker og Læseforeninger.

3 Pariser høj Nabet.

J. I. Nelling & Co., 369 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

The Perkins Wind Mill.

Forhandles af Olsen & Søndergaard, Nysted, Neb.

62.00 Aaret. \$1.00 Halvaaret.

25 Cts. for enkelte Numre. Til Cuba \$2.00.

Udenbys Ordres kan indsendes i Bøst eller Gæst eller ved Remittentens Ordre.

Bestillinger til H. Madison, Cashier, 259-263 E. Randolph St., Chicago, Ill.

Prøveexemplarer sendes ved Modtagelsen af 25 Cents kontant i Remittentens.

udenbys og indenbys, sættes. God Rom mission gives.

Gode Agenter,

udenbys og indenbys, sættes. God Rom mission gives.

ATLANTIC HOTEL.

Tre Blocks fra U. P. og B. & M. Depoter, 607, 609, 611 South 10. Street.

Dette blandt Skandinaver velbekjendte og velrenomerede største Danske Hotel i Amerika tilbyder ankommende Landsmænd et hyggeligt Hjem for \$1.00 til \$1.50 for Kost og Logis pr. Dag.

Hans Theilgaard, (Ejrl. Ejer af Hotel) i Danmark i Chicago i Omaha Nebr.

Eneste Danske Hotel i Omaha, der har specielle Bekvemmeligheder for Familier. Saloon & Billard.

Maskinernes Tidsalder!

Dannebr. Maskine- & Vognudsalg — anbefaler sit Udvag af —

Blouge, Cheek Mowers, Corn Planters, Sårer, Sårer, Gindegarn, Champion Seeders, (Til at sætte paa Vognen.)

Glas- og Østemasiner fra den verdensberømte "Duckey"-Fabrik

Lageret er velvalgt og fuldstændigt, og da min Tid nu ubelukkende anvendes paa denne Forretning, er jeg istand til paa kort Varjel at tilfredsstille et hvert Krav.

Wm. S. Sørensen.

Dampskibsbilletter OG JERNBANEBILLETTER

Sælges paa Henstand eller for kontant Betaling.

Grundejendom sælges og byttes

Et rigt Udvag af opdyrkede Farme i den frugtbare Loup-Dal findes til Salg. Penge ublaanes i Farme med 7 1/2 pCt Rente betalbar aarligt, og uden nogen anden Udgift end "Recording of Mortgage" og "Abstract".

Henry Malmgren, St. Paul, Neb.

HUGENOTTERNE,

Novelle fra Tiden for den franske Revolution.

af HOLGE VINGE.

Pris: heftet, 35 Cts., portofrit tilsendt.

OMRIDS: Et Overfald. — Pastor Majal, Hovedet for "Kirken mellem Høj-Cevenerne". — Henri Duval i Præstens Hjem. — En Forlovelse. — Oberst Chantal reddes. — Majal gripes af Inkvisitionen. — Henri Duval en saaret Fange. — Majal lider Dødsstraffen. — Henri trøster den ulykkelige Familie. — Henri og Magdalene. — En Plan. — Befrielsen.

"Stjernen"s Forlag, Dannebrog, Nebr.

LUCAS PRIVATE DISPENSARY.

68 RANDOLPH ST., CHICAGO, ILL.

Bestyreren er Graduat med bedste Karakter fra Rush og Bennett Medical Col- lege i Chicago og har i 20 Aar ubelukkende beskæftiget sig med Behandling af private, nervøse og kroniske Sygdomme.

Tilfunder unge Mænd og Kvinder frels fra en tidlig Grav ved gjenstande sin Udsættelse og omnaat den Glæde at blive Forældre.

Tab af Manddom, ber, Afstød for Selskab, lat i General, Tab i Søgt, Mærske og Uformuehed — alt er helbredt af ungdommelig Vævning af Hænderne. Muligheden er i dette Stadium, men Hæft paa, at de hurtig nærmer dem det Rødt, saa ofte fælt Støtthed eller Uheldsdrab hindre dem i at gaa til saa Tross Svæbom. Mangan bekvæmt ung Mænd har læst sin Sygdom saa frit, ubørl Angsten har berøvet ham Hørbare og Ubet. Dødt. Opriethed er særlig.

Smittomme Sygdomme, Isærlig Syphilis med Vidder i Leds, Refe, Ven og Tab af Haar, Træpætt, Sammenbrudning, alt formentiget ved vore Cngang.

500 for etaarigt Tilfælde af private Sygdomme, som vi garanterer at vi helbrede i Læge. Alle Døds- tilfælde og vore absolut hemmelige. Medicinen ralfes indaaret, at det ikke nætter Udset og lændes det. Græsk, naar fuld Bedrivelse af Sygdommen aines: den berøvet et personligt Veig i ethvert Tilfælde. Consultation frit. Send Præmarke for Præmarke.

Frit! "Livets Sæmmeligheder."

En privat Raadgaber for dem som aare at indgaa i Værelset, og for Mænd som lider af private, nervøse eller kroniske Sygdomme, lændes frit paa Græsk ved Modtagelsen af 10 Cents.

DR. L. R. WILLIAMS, Med. Supt., 68 RANDOLPH ST., CHICAGO.

SAMFUNDET.

Illustreret Maanedsskrift

for

Scandinaviske Litteratur, Familie- og Foreningsliv

udkommer hver Maaned i stort 3-spaltet Format, 48 til 64 Sider Læsning 4 til 16 Sider Annonsementer for den billige Pris af

\$2.00 Aaret. \$1.00 Halvaaret.

25 Cts. for enkelte Numre. Til Cuba \$2.00.

Udenbys Ordres kan indsendes i Bøst eller Gæst eller ved Remittentens Ordre.

Bestillinger til H. Madison, Cashier, 259-263 E. Randolph St., Chicago, Ill.

Prøveexemplarer sendes ved Modtagelsen af 25 Cents kontant i Remittentens.

udenbys og indenbys, sættes. God Rom mission gives.

Gode Agenter,

udenbys og indenbys, sættes. God Rom mission gives.